

Fokkoeien met fijne botten en een elegante kop, dat wil André Bouas, voorzitter van het Franse blondestamboek. Afstammingsgegevens en indexen vindt de fokker al net zo belangrijk. 'Met een genetische index komt het in 98 procent van de gevallen goed.'

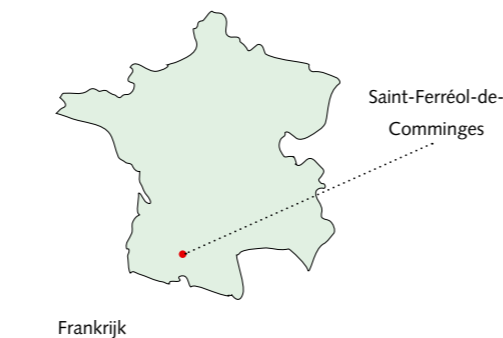
Thierry en André Bouas: 'Met de beste fokkoeien werken we langer dan tien jaar'

In het sterk glooiende landschap van de Aquitaine in het zuiden van Frankrijk ligt het kleine dorp Saint-Ferréol-de-Comminges, onvindbaar op een wegenkaart. Anne-Marie Bouas (58) schat het aantal inwoners van de minuscule dorpskern op vijftig. Het bedrijf van haar man André (63) en zonen Bertrand (35) en Thierry

(33) bevindt zich in het centrum, op een steenworpafstand van het kleine kerkje. Hoewel de dorpskern onopvallend in het landschap ligt, is het bedrijf van de familie Bouas niet te missen. Het betreft hier namelijk een zeer omvangrijk bedrijf: een veestapel van 140 fokkoeien, bijna dubbel zoveel jongvee en ruim 200 hectare land, verdeeld in 122 hectare gras, 26 hectare tarwe, 16 hectare gerst, 26 hectare mais en 10 hectare zonnebloemen. 'Vroeger was dit bedrijf van acht verschillende eigenaars', vertelt André Bouas. 'Dertig jaar geleden konden 45 personen hier een inkomen genereren, nu nog vier mensen.'

Minder afzet voor fokkerij

De blondfokker kijkt met trots terug op zijn carrière in de landbouw. 'Nog maar weinig jongeren van hier willen aan de slag in de landbouwsector', klinkt het

Frankrijk

licht verbolgen. 'De meeste boeren hebben geen opvolger. Jongeren gaan liever naar de stad en de resterende boerderijen stappen massaal over op toerisme. Het aantal uitbatingen daalt zienderogen. De gemiddelde leeftijd van de boeren zal nu wel ongeveer rond de pensioenleeftijd liggen.'

André Bouas prijst zichzelf gelukkig dat zijn bedrijf wel opvolgers heeft. Toch zijn de gevolgen van het gewijzigde landbouwlanschap ook binnen de eigen exploitatie voelbaar. 'Op jaarbasis verkopen we nu nog een tiental stieren voor de fokkerij. Vroeger waren dat er meer, maar het dalende aantal fokkers heeft ook voor ons consequenties.'

In vergelijking met vroeger is het belang van economisch fokken verder toegenomen. 'De échte blonde, die zoeken we in de fokkerij.' Die cryptische omschrijving van Bouas verdient meer uitleg. 'Wij wil-

Koeien arbeidsintensiever dan stieren

len koeien met goede bekkens, veel finesse en een mooie kop met de horens in een ovale boog naar beneden. Die koeien geven het beste vlees.' Bouas diept deze oude 'volkswijsheden' verder uit. 'Een dier met fijne botten en een elegante kop geeft het beste rendement. Reken maar na. Bij een koe van duizend kilo maakt een verschil van 68 naar 72 procent in slachtrendement een stevig prijsverschil.'

Gezwoeren indexfokkerij

Cijfers zijn belangrijk voor de familie

en geïnsemineerd met stieren van Midatest. De namen van Milordtel Saxo en Maestrozoon Malinois vallen. De fokkers maken geen gewoonte van spoelen en van embryoaankopen. Hetzelfde geldt voor kunstmatig insemineren. 'We zijn niet tegen inseminatie', verklaart André Bouas. 'We willen een bedrijf hebben dat voor negentig procent rendeert en niet voor tien procent. We maken liever werk van een strenge selectie bij natuurlijk dekkende stieren.'

De aankoop van nieuwe fokstieren voor het komende dekseizoen komt ter sprake

koeien is het erg moeilijk om nog op het hoogste niveau te spelen.'

De fokker verwijst naar de strenge selectiecriteria voor onder meer de nationale show in Parijs en op het beperkte aantal plaatsen. Tegelijk komt ook de sterke ontwikkeling bij het vrouwelijke fokvee ter sprake. 'De koeien wegen nu ongeveer 200 kg meer dan pakweg tien tot vijftien jaar geleden. Toen waren koeien van 1100 kg nog uitzonderlijk, nu gaat het gewicht richting 1300 kg.'

Met stieren doen de blondfokkers nog af en toe een gooi naar erkenning op prijsskampen, maar de koeien en pinken blijven doorgaans thuis. 'De omstandigheden zijn zo al moeilijk genoeg voor vrouwelijk vee. Om rendabel te zijn moet een koe elk jaar kalven, dan weer geïnsemineerd worden, drachtig zijn en noem maar op. Een koe is zeer arbeidsintensief. Zeker als je dat vergelijkt met een stier.'

Fokkoeien verlaten het bedrijf meestal voor hun negenjarige leeftijd. 'Vroeger zagen we er streng op toe dat de koeien tegen die tijd weg waren, maar dat is veranderd. Een goede fokkoe die elk jaar een kalf geeft en daar goed voor zorgt, mag nu langer blijven. Dat zijn de koeien waar we mee willen doorgaan.'

Bij de vaarzen hanteert de familie Bouas dezelfde strenge selectie. Elk jaar laten André en zijn zonen 35 vaarzen, die in de loop van de eerste levensmaanden zijn uitverkoren, kalven. Na het eerste kalf blijven daarvan nog vijftientig stuks over. De gedrevenheid druipt ervan af als Bouas besluit: 'Wat ons niet bevalt, vertrekt. Alleen met de beste dieren willen we doorgaan.'

Annelies Debergh

André Bouas: 'Een stier zonder index komt er niet in'

Fokkerij op economische toer

Bouas, ook in de fokkerij. 'We werken alleen met geïndexeerde stieren; een stier zonder cijfers komt er niet in.' Thierry Bouas klinkt vastberaden. Van de jongste twee dekstieren kent hij de IVMAT uit het hoofd, zijnde 114 voor Ulisse (v. Nembus) en 119 voor Tartarin (v. Jirens). 'De bloedvoering van een stier is belangrijk, dus kijken we ook naar de prestatie van de moeders of halfzussen. Een stier die er naar onze zin niet goed uitziet, kopen we soms toch omwille van zijn index. Met een goede genetische index komt het in 98 procent van de gevallen goed.'

Terwijl natuurlijk dekkende stieren het gros van de koeien drachtig maken, wordt ongeveer tien procent van de koei-

ke. Bouas: 'We hebben nu al een Perceval en een Tilburyzoon gekocht. Die laatste kochten we toen hij nog maar veertien dagen oud was. Het kalf, de afstammingspapieren en de indexen van de moeder bevielen ons zeer. We hebben met de verkoper niet eens over de prijs gediscussieerd.'

Koeien van 1300 kg

Terwijl vader en zoon Bouas het belang van het economisch rendement meermalen onderstrepen, komt toch de liefde voor fokveeshows bovendien. Als voorzitter van het Franse blondestamboek, staat André Bouas ook bekend als jurylid op diverse shows. 'Maar bij de

